

Китоби Дониёл — шумораи яксаду сеюм

Кушодани нубувват: дарки татбиқи сегонаи чаҳорчӯби нубувватӣ

Jeff Pippenger

2024-02-29

Мо татбиқҳои секаратаи пешгӯиро баррасӣ намуда истодаем. Мо ин корро бо он мақсад анҷом медиҳем, ки муайян созем: вақте ки Худованд шаш ояти охири Дониёл ёздаҳро бо ғурупошии Иттиҳоди Шӯравӣ дар «вақти охир» дар соли 1989 муҳркушӣ кард, «афзоиши дониш» ба вуҷуд омад, ки мебоист он насли қавми Худоро имтиҳон намояд.

Ва ӯ гуфт: «Бирав, эй Дониёл; зеро ин суҳанон то вақти анҷом баста ва мӯҳр зада шудаанд. Бисёре пок хоҳанд шуд, сафед гардонида хоҳанд шуд, ва озмуда хоҳанд шуд; аммо бадкорон бадкорӣ хоҳанд кард; ва ҳеҷ яке аз бадкорон нахоҳад фаҳмид; аммо хирадмандон хоҳанд фаҳмид». Дониёл 12:9, 10.

Ҳар гоҳе ки ягон ҳақиқат аз ҷониби Шери қabilaи Яҳудо муҳркушӣ карда мешавад, Шайтон барои муқовимат ба он паём амал мекунад. Муқовимате, ки бар зидди ҳақиқатҳое, ки дар он оятҳои охири Дониёл ёздаҳ ошкор гардида буданд, пешниҳод шуд, омӯзиши амиқтари ҳақиқатҳое, ки ба он оятҳо вобаста буданд, зарур гардонид, то ки дифои муқаддас бар зидди иштибоҳоте, ки барои суҳт кардан ва вайрон сохтани ҳақиқатҳои ошкоршуда пеш ниҳода мешуданд, побарҷо монад. Яке аз усулҳое, ки дар миёни он баҳс ба рӯшанӣ оварда шуд, татбиқи сегонаи нубувват буд. Он дар оғоз вобаста ба зарурати дуруст будан дар мавриди он ки «рӯзона» дар китоби Дониёл чиро ифода мекунад (бутпарастӣ), ва таърихи дурусти вобаста ба «дур кардани рӯзона» (508 милодӣ) шинохта гардид.

Эътирофи се қудрати харобкунанда ба ҳайси чаҳорчӯби нубувват, ки бо чаҳорчӯби миллери нубувват — яъне ду қудрати нахустини харобкунанда — мутанозир буд, ва ташҳиси миллерӣ, ки «доимӣ»-ро бутпарастӣ медонист, таърихеро фароҳам овард, ки бо шаш ояти охири Дониёл ёздаҳ мувофиқ буд, чунон ки хоҳар Уайт гуфта буд, ки бояд чунин бошад. Пас, муқовимат бар зидди дониши нокушодашуда дар вақти охир дар соли 1989 нури бештаре ба вуҷуд овард, зеро дониш афзун гардид, ва ҳамчунин қоидаҳои мушаххасеро барои ҳаракати ғариштаи сеюм муайян намуд, ки бо рушди баъзе қоидаҳои нубувватӣ, ки Вилиям Миллер дар ҳаракати ғариштаи аввал гирд оварда, ба кор бурда буд, мутанозир буданд.

Мо татбиқи сегонаи се Рум, се сукути Бобил ва се Илёсро баррасӣ кардем ва ҳоло ба се паёмбаре рӯ меоварем, ки роҳро барои Паёмбари Аҳд омода месозанд. Мо ҳампӯшии наздик ва мувозоти се Румро бо се сукути Бобил муайян кардаем, ва ҳамчунин мувозоти назикеро бо се Илёс ва се паёмбаре, ки роҳро омода месозанд. Дар рӯзҳои охир Уилям Миллер ва Future for America ҳар ду намояндаи Илёси сеюм ва ҳамчунин паёмбари сеюме ҳастанд, ки роҳро омода месозад. Исо ҳамеша анҷоми чизеро бо оғози чизе ба тасвир мекашад, ва ҳаракати ғариштаи якум бо ҳаракати ғариштаи сеюм мувозӣ аст.

«Худо паёмҳои Ваҳй 14-ро ҷойгоҳи онҳо дар силсилаи нубувват додааст, ва кори онҳо то анҷоми таърихи ин замин набояд қатъ гардад. Паёмҳои фариштаи якум ва дуум ҳанӯз барои ин замон ҳақиқат мебошанд, ва бояд дар баробари ин паёме, ки баъд аз онҳо меояд, ҷараён ёбанд. Фариштаи сеюм огоҳии худро бо овози баланд эълон мекунад. “Баъд аз ин,” гуфт Юҳанно, “ман фариштаи дигареро дидам, ки аз осмон фуруд меомад, ва қудрати азим дошт, ва замин аз ҷалоли ӯ мунаввар гардид.” Дар ин мунавваршавӣ, нури ҳар сеи ин паёмҳо бо ҳам муттаҳид аст». The 1888 Materials, 803, 804.

Ҳаракати фариштагони якум ва дуумро Вилиям Миллер роҳбарӣ мекард. Хоҳар Уайт Миллерро ҳамчун «пайғомбари баргузида» муаррифӣ мекунад.

«Уилиям Миллер подшоҳии шайтонро ба изтироб оварда буд, ва он душмани ашаддӣ мекушид на танҳо таъсири он паёмро безарар гардонад, балки худи паёмрасонро низ нобуд созад». Рӯҳи нубувват, ҷилди 4, 219.

Ӯ ҳамчунин муайян мекунад, ки Миллер ҳам ба воситаи Илёс ва ҳам Яҳёи Таъмиддиханда пешнамун гардида буд.

«Ҳазорон касон ба пазируфтани ҳақиқате, ки Вилиям Миллер мавъиза мекард, ҳидоят ёфтанд, ва хизматгузориҳои Худо дар рӯҳ ва қудрати Илёс бархоста, паёмро эълон намуданд. Мисли Яҳё, пешгомии Исоро, онҳое ки ин паёми ҷиддиро мавъиза мекарданд, худро водор меёфтанд, ки табарро бар решаи дарахт ниҳанд ва одамонро бихонанд, то самарҳое оваранд, ки сазовори тавба бошанд». Навиштаҳои Аввалин, 233.

Яҳёи Таъмиддиханда, ки мувофиқи гуфтаи Исо Илёсои дуввум буд, ҳамчунин нахустин қасиде буд, ки мебоист роҳро барои Қасиди Аҳд омода созад. Пас, равшан аст, ки ҳаракати фариштаи сеюм «қасиди баргузида»-е хоҳад дошт. Он қасид намунапардозӣ шуда буд аз ҷониби Илёс, Яҳёи Таъмиддиханда ва Вилиям Миллер. Он ду қасиди баргузида якҷо бо Миллер ибтидо ва анҷоми ҳаракати се фариштаи Ваҳй боби чордаҳро намояндагӣ мекунанд; ва бо ин амал, онҳо якҷоя ҳам Илёсои сеюм ва ҳам қасиди сеюмро, ки бояд роҳро барои Қасиди Аҳд омода созад, намояндагӣ мекунанд.

Рад кардани паёми ҳар яке аз паёмоварони баргузидаи ибтидо ё анҷом марг аст, ва паёми Future for America бар татбиқи нубуввати «хат бар хат» асос ёфтааст, ки ин усулшиносии борони охир мебошад. Тавассути татбиқи «хат бар хат» собит мегардад, ки ҳаракати Миллерӣ намунаи пешакии ҳаракати Future for America буд. Яке аз аломатҳои роҳ дар таърихи Миллерӣ William Miller, «паёмовари баргузида», мебошад. Рад кардани он аломати роҳ баробари рад кардани паём аст; бинобар ин, аз оғози ва анҷоми Adventism собит мегардад, ки рад кардани паёмовар ҳамчунин рад кардани паём мебошад, зеро паём паёмовари баргузидаро муайян мекунад. Пас, рад кардани паём баробари рад кардани паёмовар аст ва баръакс. Бе раққос, рақс вучуд надорад.

«Манро ба эълони омадани аввали Масеҳ бозгардониданд. Юҳанно бо рӯҳ ва қудрати Илёс фиристода шуд, то роҳи Исоро муҳайё созад. Онҳое ки шаҳодати Юҳанноро рад карданд, аз таълимоти Исо баҳрае набурданд. Муҳолифати онҳо ба паёме, ки омадани Ӯро пешгӯӣ мекард, онҳоро дар мавқеи қарор дод, ки натавонанд ба осонӣ қавитарин

далелро бипазиранд, ки Ё Масеҳ буд. Шайтон онҳоро, ки паёми Юҳанноро рад карданд, водор сохт, ки боз ҳам дуртар раванд, то Масеҳро низ рад намоянд ва маслуб созанд. Бо ин амал онҳо худро дар чойе қарор доданд, ки наметавонистанд баракати рӯзи Пантикостро қабул кунанд, баракате ки ба онҳо роҳи даромадан ба муқаддасгоҳи осмониро меомӯзонд. Дарида шудани пардаи маъбад нишон дод, ки қурбониҳо ва расму оинҳои яҳудӣ дигар қабул нахоҳанд шуд. Қурбонии Бузург пешкаш гардида ва пазируфта шуда буд, ва Рӯҳулқудсе, ки дар рӯзи Пантикост нозил шуд, зехни шогирдонро аз муқаддасгоҳи заминӣ ба муқаддасгоҳи осмонӣ равона сохт, ки Исо бо хуни Худ вориди он шуда буд, то манфиатҳои каффораи Худро бар шогирдони Худ фуруд оварад. Аммо яҳудиён дар торикии комил воғузошта шуданд. Онҳо тамоми нуре, ки наметавонистанд дар бораи нақшаи наҷот дошта бошанд, аз даст доданд ва ҳанӯз ҳам ба қурбониҳо ва ҳадияҳои беҳудаи худ такя мекарданд. Муқаддасгоҳи осмонӣ қойи муқаддасгоҳи заминиро гирифта буд, вале онҳо аз ин тағйир ҳеҷ огоҳӣ надоштанд. Бинобар ин, онҳо наметавонистанд аз шафоати Масеҳ дар ҷои муқаддас баҳра гиранд.»

«Бисёре бо ваҳшат ба рафтори яҳудиён дар рад кардан ва маслуб сохтани Масеҳ менигаранд; ва ҳангоме ки таърихи таҳқиру озори нангини Ёро меҳонанд, гумон мекунанд, ки Ёро дӯст медоранд ва агар дар он рӯзҳо мебуданд, мисли Петрус Ёро инкор намекарданд ва мисли яҳудиён Ёро маслуб намесохтанд. Аммо Худое, ки дилҳои ҳамаро меҳонад, он муҳаббатеро, ки онҳо даъво доштанд нисбат ба Исо эҳсос мекунанд, ба озмоиш овардааст. Тамоми осмон бо амиқтарин таваҷҷуҳ пазирии паёми ғариштаи якумро мушоҳида мекард. Вале бисёре, ки худро дӯстдори Исо мешумурданд ва ҳангоми хондани саргузашти салиб ашк мерехтанд, хабари хуши омадани Ёро масҳара карданд. Ба қойи он ки паёму бо шодӣ қабул намоянд, онро фиреб эълон карданд. Онҳо аз қасоне ки зуҳури Ёро дӯст медоштанд, нафрат доштанд ва онҳоро аз қалисоҳо берун карданд. Онҳое ки паёми якумро рад карданд, наметавонистанд аз паёми дуом баҳрае гиранд; ҳамчунин аз нидои нисфишаб, ки бояд онҳоро тайёр месохт, то бо имон ҳамроҳи Исо ба Қудси Ақдоси муқаддасгоҳи осмонӣ дохил шаванд, низ ғоидае набурданд. Ва бо рад кардани он ду паёми пешин, ғаҳмиши худро ҷунон тира гардониданд, ки дар паёми ғариштаи сеюм, ки роҳи дохил шудан ба Қудси Ақдосро нишон медиҳад, ҳеҷ нуре дида наметавонанд. Ман дидам, ки ҷунон ки яҳудиён Исоро маслуб карданд, қалисоҳои номӣ низ ин паёмуҳоро маслуб кардаанд; бинобар ин онҳо аз роҳи дохил шудан ба Қудси Ақдос ҳеҷ донише надоранд ва аз шафоати Исо дар он ҷо баҳрае гирифта наметавонанд. Мисли яҳудиён, ки қурбониҳои беҳудаи худро меоварданд, онҳо низ дуоҳои беҳудаи худро ба он мақоме мебароранд, ки Исо онро тарқ кардааст; ва Шайтон, ки аз ин фиреб хушнуд аст, симои динӣ ба худ гирифта, зехни ин масеҳиёни ба забон иқдоркунандаро ба сӯи худ мебарад ва бо қудрати худ, аломатҳои худ ва муъҷизаҳои дурӯғини худ амал мекунад, то онҳоро дар доме, ки гузоштааст, маҳкам нигоҳ дорад». Early Writings, 259–261.

Ононҳое ки «шаҳодати Юҳанноро рад намуданд, аз таълимоти Исо ғоидае набардоштанд», ва онҳое ки «паёми аввалро рад карданд, аз паёми дуом низ ғоидае гирифта наметавонистанд; ҳамчунин аз нидои нимашаб низ баҳрае набурданд». Хидмати Юҳанно пеш аз таъмиди Масеҳ омад, ки ӯ дере нагузашта, дар оғози хизмати Худ, маъбадро пок кард. Хидмати

Миллер барои он омода месохт, ки Масеҳ писарони Левиро пок созад, вақте ки Ў ногаҳон дар 22 октябри соли 1844 омад. Дар ҳар яке аз ин ду шоҳид, рад кардани паёмбаре ки роҳро омода месозад, ба марг баробар аст.

Поксозӣ ва тасфияе, ки Масеҳ онро дар кори Худ ҳамчун Паёмовари Аҳд ба анҷом расонд, ба он мақсад буд, ки қавмеро бархезонад, то кори расонидани паёми наҷотро ба ҷаҳон иҷро намоянд. Ин кор пеш аз он давраи вақт ба анҷом мерасад, ки рамзи замоне мебошад, ки ҳукми иҷроӣ оғоз меёбад. Харобшавии Уршалим дар таърихи шогирдон рамзи ҳукми иҷроист, ва адвентизм аз масъулияти худ барои анҷом додани он кор рӯй гардонд, вале Худованд кӯшиш карда буд, ки онҳоро гирд оварад. Ў қавми Худро роҳбарӣ карда буд, то ҷадвали соли 1850-ро ҳамчун тасвири графикаи паёме, ки метавонистанд ба ҷаҳон бирасонанд, нашр намоянд.

«Ин иродаи Худо набуд, ки Исроил чил сол дар биёбон саргардон гардад; Ў мехост онҳоро бевосита ба замини Канён дароварда, дар он ҷо ҳамчун қавми муқаддас ва саодатманд барқарор созад. Аммо “онҳо ба сабаби беимонӣ натавонистанд дохил шаванд”. Ибриён 3:19. Аз боиси ақибгардӣ ва муртад шудани худ онҳо дар биёбон ҳалок шуданд, ва дигарон барангехта шуданд, то ба Замини Мавъуд дохил гарданд. Ба ҳамин монанд, ин низ иродаи Худо набуд, ки омадани Масеҳ то ин андоза дер карда шавад ва қавми Ў ин қадар солҳои зиёд дар ин ҷаҳони гуноҳ ва андӯх боқӣ монанд. Аммо беимонӣ онҳоро аз Худо ҷудо сохт. Чун онҳо аз анҷом додани коре, ки Ў барояшон муқаррар карда буд, сарпечӣ карданд, дигарон барангехта шуданд, то ин паёмро эълон намоянд. Аз раҳм ба ҷаҳон, Исо омадани Худро ба таъхир меандозад, то ки гуноҳкорон фурсате дошта бошанд, ки хушдорро бишнаванд ва дар Ў паноҳгоҳе биёбанд, пеш аз он ки ғазаби Худо фурӯ рехта шавад». «Муборизаи Азим», 458.

Агар адвентизм фақат имони худро маҳкам нигоҳ медошт, «кори онҳо ба анҷом расида буд».

«Агар адвентистон, баъд аз ноумедии бузурги соли 1844, ба имони худ маҳкам мечаспиданд ва яқдилона дар пешбурди инояти ошкоршудаи Худо қадам мемонданд, паёми ғариштаи сеюмро қабул намуда, онро бо қудрати Рӯҳулқудс ба ҷаҳон мавъиза мекарданд, онҳо наҷоти Худоро медиданд, Худованд бо кӯшишҳои онҳо бо қудрат амал мекард, кор ба анҷом мерасид, ва Масеҳ пеш аз ин меомад, то қавми Худро барои гирифтани мукофоти онҳо қабул намояд. Аммо дар давраи шакку ноустуворие, ки пас аз он ноумедӣ фаро расид, бисёре аз имондорони адвентӣ аз имони худ рӯй гардониданд.... Ҳамин тавр кор ба таъхир афтод, ва ҷаҳон дар торикӣ боқӣ монд. Агар тамоми ҷисми адвентистон бар аҳкоми Худо ва имони Исо муттаҳид мешуд, таърихи мо то ҷӣ андоза фарқкунанда мебуд!» *Evangelism*, 695.

Дар баҳори соли 1844, Фиристодаи Аҳд ҳаракати миллерчиёноро пок сохт, ва сипас дар тирамоҳ паёми ғариштаи сеюмро овард. Миллер, паёми ӯ ва ҳаракате, ки ӯ намояндагӣ мекард, масали даҳ боқираро ба иҷро расонида буданд. Дар анҷумани хаймазании Эксетер, Нью-Ҳэмпшир, паёми Нидои Нимашаб расид ва дар давоми ду моҳи кӯтоҳ нишон дода шуд, ки кадоме аз боқирагон рағбан доштанд. Он ду гурӯҳ ошкор гардиданд, ва ғариштаи сеюм

бо паёме дар дасти худ расид, ки бояд хӯрда мешуд, аммо бокирагони доно «имони худро таслим карданд» дар «давраи шакку номуайяни».

«Давраи шакку номуайяни» ба воситаи шогирдон ҳангоми марги Ё тасвир ёфта буд, аммо дар рӯзи сеюм Ё ба шогирдонаш ба кушодани паёми эҳёи Худ оғоз намуд, ва онҳо «имони худро аз даст надоданд». Давраи шакку номуайяни барои бокираҳои хирадманди ҳаракати паёмҳои фариштаи аввал ва дуюм тақрибан се сол идома кард, ва дар он вақт Худованд ба Хоҳар Уайт ошкор сохт, ки Ё дасти Худро дароз кардааст, то боз боқимондаи қавми Худро чамъ оварад. Ё қавми Худро роҳнамоӣ намуд, то кори наشريи худро оғоз кунанд ва лавҳаи дуюми Ҳабакқуқро ба вучуд оваранд, аммо «бисёре аз имондорони адвентӣ имони худро аз даст доданд.... Ҳамин тавр қор боздошта шуд, ва ҷаҳон дар торикӣ монда шуд».

Соли 1849 Уилям Миллер, фиристодаи баргузидаи паёми фариштаи якум ва дуюм, ба хобгоҳи охириин супурда шуд. Агар бокирагони хирадманди 22 октябри соли 1844 «имони худро маҳкам нигоҳ медоштанд ва яқдилона дар тадбири кушодашавандаи Худо пеш мерафтанд», Худованд фиристодаи дигареро дар рӯҳ ва қудрати Илёс бармехезонд. Аммо бар ивази ин, «омадани Масеҳ» «ба таъхир афтод ва қавми Ё» «ба ҳамоно тарз» мисли Исроили қадим «солҳои бисёр» дар «ин ҷаҳони гуноҳ ва андӯх» «боқӣ мемонданд».

Як саду бисту шаш сол пас аз исёни соли 1863, Худованд пайғамбари баргузидаи фариштаи сеюмро бархезонид. Кори ӯ ҳам ин буд, ки роҳро барои он омода созад, то Пайғамбари Аҳд ногаҳон ба маъбади Худ биёяд ва дар ҷараёни саҳнаҳои хотимавии довариҳои таҳқиқотӣ бо як саду чилу чор ҳазор ба муносибати аҳдӣ дарояд; ва ҳамчунин ин буд, ки паёмеро пешниҳод намояд, ки бо иттиҳоди сегонаи Аҳоб, Изобал ва анбиёи ӯ дар давраи Довариҳои Иҷроӣ рӯ ба рӯ мешавад, даврае ки аз қонуни якшанбеи наздикшаванда оғоз меёбад.

Паёмбари сеюм, ки роҳро омода месозад, қоре, паёме, паёмбаре ва ҳаракатеро дар манзараҳои поёнии Довариҳои Тафтишӣ намояндагӣ мекунад. Илёси сеюм қоре, паёме, паёмбаре ва ҳаракатеро дар манзараҳои поёнии Довариҳои Иҷроӣ намояндагӣ мекунад. Паёми он паёмбаре, ки роҳро омода месозад, ва паёми Илёс, паёми сеюми он се Вой аст, ки дар бобҳои ҳашт то ёздаҳи Ваҳй оварда шудааст.

Дар таърихе, ки аз ҷониби паёмбаре, ки роҳро омода месозад, муаррифӣ мешавад, паёми Войи сеюм қарнаро ифода мекунад, ки Адвентизми Лаодикиягиро даъват менамояд, ки «аз Ман тиллои дар оташ санҷидашуда бихарад, то сарватманд гардад; ва либосҳои сафед, то пӯшида шавад ва расвоии бараҳнагии он зоҳир нагардад; ва ҷашмонашро бо сурмаи ҷашм тадҳин намояд, то бубинад». Ин паёми муҳаббати Худост, ки ба қавми Худо гуноҳхояшонро нишон медиҳад, зеро «ҳар қиро», ки Ё дӯст медорад, Ёро «сарзаниш ва тарбия мекунад». Ин паёми адолати Масеҳ аст, ки одамро даъват мекунад, то ҳислати Ёро қабул намоянд, ки он дар он давраи замонӣ зоҳир мегардад, вақте ки Паёмбари Аҳд қори пок сохтани маъбади ҷонро ба анҷом мерасонад, ва бинобар ин Ё онҳоро, ки дӯст медорад, даъват мекунад, то ҳислати Ёро зоҳир намоянд ва «ғайратманд бошанд ва тавба кунанд», зеро Ё «бар» дари ин тақсмоти даврӣ «ҳаст», ки анҷоми муҳлати имтиёзро ифода мекунад, ҷое ки Ё Адвентизми Лаодикиягиро «аз» «даҳони» Худ «берун хоҳад қай кард». Он «дар»-и ин тақсмоти даврӣ

ҳамон дарест, ки Ў «мекушояд, ва ҳеҷ кас намебандад; ва мебандад, ва ҳеҷ кас намекушояд».

Гӯё як тазодде вучуд дорад, ки бо татбиқи «хат бар хат» ҳал мегардад, вале бисёре шояд ҳатто он тазодди зоҳириро дарк накунад. Ҳангоме ки он ҳал шавад, ба гузариш аз Доварии Тафтишотӣ ба Доварии Иҷроӣ, ки ҳангоми қонуни якшанбеи ба наздикӣ оянда ба вуқӯ мепаивандад, равшанӣ мебахшад. Он бо пазируфтани он ҳал мегардад, ки Панतिकост қонуни якшанбеи ба наздикӣ ояндаро дар Иёлоти Муттаҳида тимсол мекунад. Барои он ки баррасии худро дар бораи паёмовари сеюм, ки ҳамчун рамз дар Доварии Тафтишотӣ роҳро омода месозад, ба анҷом расонем — дар муқобили он ки Илёси сеюм рамзи Доварии Иҷроӣ мебошад, — мо ба ин тазодди зоҳирӣ мепардозем.

Мо ин омӯзишро дар мақолаи навбатӣ идома хоҳем дод.

«Фариштае, ки дар эълони паёми фариштаи сеюм ҳамроҳ мешавад, бояд тамоми заминро бо ҷалоли худ равшан гардонад. Дар ин ҷо коре бо фарогирии умумичаҳонӣ ва қудрате бесобиқа пешгӯӣ шудааст. Ҳаракати адвентии солҳои 1840–44 зуҳури пурҷалоли қудрати Худо буд; паёми фариштаи аввал ба ҳар истгоҳи миссионерии ҷаҳон расонда шуд, ва дар баъзе кишварҳо бузургтарин таваҷҷуҳи динӣ паид омад, ки аз замони Ислоҳоти асри шонздаҳум ба ин сӯ дар ҳеҷ сарзамине дида нашуда буд; аммо ҳамаи инро ҳаракати пуриктидор зери оғоҳии охири фариштаи сеюм болотар хоҳад гузошт.»

«Ин кор ба қори Рӯзи Панतिकост монанд хоҳад буд. Чунон ки «борони аввал» ҳангоми фуруд омадани Рӯҳулқудс дар оғози Инчил дода шуд, то сабзидани тухми гаронбаҳоро ба вучуд оварад, ҳамон тавр «борони охир» дар анҷоми он барои расидани ҳосил дода хоҳад шуд. «Пас хоҳем шинохт, агар пайваста кӯшиш кунем, ки Худовандро бишносем: баромадани Ў чун субҳ омода аст; ва Ў назди мо чун борон хоҳад омад, чун борони охир ва аввал бар замин». Ҳушаъ 6:3. «Пас, эй фарзандони Сион, шод бошед ва дар Худованд Худои худ хурсандӣ кунед; зеро Ў ба шумо борони аввалро ба андоза додааст, ва барои шумо боронро, борони аввал ва борони охирро фуруд хоҳад овард». Юил 2:23. «Дар рӯзҳои охир, мегӯяд Худо, Ман аз Рӯҳи Худ бар ҳар башар хоҳам рехт». «Ва чунин хоҳад шуд, ки ҳар кӣ номи Худовандро бихонад, наҷот хоҳад ёфт». Аъмол 2:17, 21.»

«Қори бузурги Инчил набояд бо зуҳури камтари қудрати Худо аз он чи оғози онро нишон дода буд, ба анҷом расад. Пешгӯйиҳое, ки дар фурӯрезиши борони аввалин дар оғози Инчил иҷро шуданд, боз дар борони охирин ҳангоми анҷоми он иҷро хоҳанд шуд. Инҳоянд “замонҳои тароват”, ки ҳавворӣ Петрус онҳоро дар назар дошт, вақте гуфт: “Пас, тавба кунед ва рӯҳӣ намоед, то гуноҳонатон маҳв гарданд, ҳангоме ки замонҳои тароват аз ҳузури Худованд фаро расанд; ва Ў Исоро хоҳад фиристод”. Аъмол 3:19, 20.» Муборизаи Бузург, 611.